

Retsbetjentarkiver

- meget mere end skøder og skifter

Danske Slægtsforskere Hillerød

mandag d. 30. november 2020

Foredrag

v/ cand.mag. Torben Albret Kristensen

Hvad skal der ske?

- Begrebsafgrænsning
- Overblik over retsbetjentens opgaver
- Gennemgang af de enkelte opgaver B-F
- Pause
- Gennemgang af de enkelte opgaver G-O
- Hvordan finder vi alt dette?
- Spørgsmål

Begrebsafklaring

- Hvad er en retsbetjent?
 - Byfoged, herredsfoged, birkedommer
 - Dømmende og udøvende magt

- Tidsramme
 - 1600-t. - 1919

Retsbetjentens opgaver (A-F)

A. Reversaler og arkivoversigter

B^I. Justits- og politivæsen

B^{II}. Skøde- og pantevæsen

C. Fogedvæsen

D. Notarialvæsen

E. Skiftevæsen

F. Auktioner

Retsbetjentens opgaver (G-O)

G. Politiforvaltning

H. Næringsvæsen

J. Borgerlige ægteskaber mm.

K. Tiende

L. Regnskab

M. Udskrivningsvæsen

N. Korrespondance

O. Diverse

B^I. Justits- og Politivæsen

Tre slags retssager:

- **Ordinære sager**

- Civile sager mellem to parter (ofte om penge)
- Sagførere og skriftlige indlæg

- **Ekstraordinære sager**

- Gæsteretssager
- Større kriminalsager

- **Politisager**

- Offentlige
 - Typisk overtrædelse af straffeloven
- Private
 - Tyendesager
 - Æreskrænkelser
 - Voldssager (der ikke falder under straffeloven)
 - Faderskabssager
 - Vej- og markfred
 - Jagt

C. Fogedvæsen

- Eksekution/
tvangsfuldbyrdelse
- Udpantning
- Ligsyn
- Udsætning

D. Notarialvæsen

- Testamenter
 - evt. senere påtegninger
- Fuldmagter
- Søforklaring
- Søprotest

F. Auktionsvæsen

- Auktioner i forbindelse med skifte (dødsfald og konkurs)
- Skovauktioner
- Tvangsauktioner
- Licitation

G. Politiforvaltning

Politimester uden for retten

- Efterlysninger
- Rapportbøger
- Arrestprotokoller
- Strafferegistre

G. Politiforvaltning

- Tyende
- Kludesamlere
- Pas
- Forlystelser
- Hunde
- Motorkøretøjer
- Hittegoods

H. Næringsvæsen

- Næringsbreve
- Spiritusbevillinger
- Landhåndværkere
- Borgerskaber
- Firmaregistre

J. Borgerlige ægteskaber mm.

- Ægteskabsbøger
- Navnebeviser
- Jøder

L. Regnskab

- Sportelregnskaber
- Hovedbøger
- Kassebøger
- Bilag
- Specielle regnskaber
 - fx alimentations- og forstrandsregnskaber
- Bøder mm.

M. Udskrivningsvæsen

- Lægdsruller
- Til- og afgangslister
- Lægdsvæsenjournaler
- Landeværn, kystmilits og kapervæsen (1801-1814)
- Diverse dokumenter, fx permissionspas

N. Korrespondance

- Journaler
- Indkomne breve
- Kopibøger
- Ekspeditionssager

O. Diverse

- Bestillingsmænd
- Brandvæsen
- Strandinger
- Vejvæsen
- Sundhedsvæsen
- m.m.
- Jordemodervæsen

Hvordan finder vi det?

- Digdag.dk
 - Hvad hedder embedet?
 - By, Herred, Birk?
- Daisy
 - Arkivskaber
 - Arkivserie
- Arkivalieronline
 - Arkivregistraturer
 - Arkivalier